Počítačové sítě

7. IP adresace4. ročník

IP adresace - úvod

- Co je to IP adresa?
 - SW adresa, nebo také číselný identifikátor, přiřazený každému zařízení v sítí IP
 - Označuje konkrétní umístění daného zařízení v síti
- Co je to MAC adresa?
 - · HW adresa, která je pevně přiřazena síť ové kartě (NIC)
 - Využívána při hledání hostitele v lokální síti
- Co je to Maska sítě/podsítě?
 - 32b hodnota, jež umožňuje příjemci paketů IP rozlišit z IP adresy část "Net ID" a část "Host ID"

IP adresace - úvod

- Bit -> Bajt / Oktet -> IP adresa
 - Zápis je možný
 - Binárně
 - Desítkově
 - Hexadecimálně
- Síť ová adresa
 - Jednoznačný identifikátor sítě
- Všesměrová adresa
 - 255.255.255.255 všechny uzly všech sítí
 - 172.16.255.255
 - 10.255.255.255
- všechny podsítě a hostitelé
 - v síti

IP adresace - IP adresa

- ▶ 32 bit
 - Kolik IP adres je možno vygenerovat?
 - $2^{32} = 4.3$ miliard (4 294 967 296)
- Strukturovaná/hierarchická
 - Umožněno směrování
 - Dvou tří úrovňové zanoření (obdoba tel. čísel)
 - Síť –hostitel | Síť –podsíť –hostitel
 - U nehierarchických není možné
 - Pro každý PC/zařízení by musela být uchována informace ve směrovači
 - Každá IP by tak byl jedinečný identifikátor

IP adresace – třídy

	8 bitů	8 bitů	8 bitů	8 bitů
Třída A:	Síť	Hostitel	Hostitel	Hostitel
Třída B:	Síť	Síť	Hostitel	Hostitel
Třída C:	Síť	Síť	Sit'	Hostitel
Třída D:	Vícesměrové vysílání			
Třída E:	Výzkum			

IP adresace - classfull network

Třída	Určující bity	1. bajt	Maska	CIDR*	1. IP	Posl. IP	Bitů sítě	Bitů stanic	Počet sítí	Počet hostů
Α										
В										
С										
D					multicast					
E				rezervováno						

*CIDR: Classless Inter-Domain Routing Zkrácený zápis masky např.: /24

Využíváno spolu s VLSM u classless network

IP adresace - classfull network

Třída	Určující bity	1. bajt	Maska	CIDR*	1. IP	Posl. IP	Bitů sítě	Bitů stanic	Počet sítí	Počet hostů
Α	0	0-127	255.0.0.0	/8	0.0.0.1	127.255.255.254	8	24	126	16 777 214
В	10	128-191	255.255.0.0	/16	128.0.0.1	191.255.255.254	16	16	16 384	65 534
С	110	192-223	255.255.255.0	/24	192.0.0.1	223.255.255.254	24	8	2 097 152	254
D	1110	224-239	255.255.255	/32	multicast					
E	11110	240-255	rezervováno							

*CIDR: Classless Inter-Domain Routing Zkrácený zápis masky např.: /24

Využíváno spolu s VLSM u classless network

IP adresace - třída A

- Pro potřeby extrémně rozsáhlých sítí
- První bit prvního oktetu je vždy 0
 - 0xxx xxxx
- Jaký je rozsah třídy A?
 - 0 127
- Maska podsítě jako prefix -> /8
 - 255.0.0.0

IP adresace - třída B

- Pro potřeby velkých a středně velkých sítí
- První bit prvního oktetu je vždy 1 a druhý 0
 - 10xx xxxx
- Jaký je rozsah třídy B?
 - 128 191
- Maska podsítě jako prefix -> /16
 - 255.255.0.0

IP adresace - třída C

- Pro potřeby malých sítí
 - Přiřazováno i větším sítím šetření A a B rozsahu
- První bit prvního oktetu je vždy 1, druhý také
 - 110x xxxx
- Jaký je rozsah třídy C?
 - 192 223
- Maska podsítě jako prefix -> /24
 - 255.255.255.0

IP adresace - třída D a E

Třída D

- 1. oktet: 224 239
- Využíváno pro multicastové vysílání
- Maska 255.255.255.255

Třída E

- 1. oktet: 240 255
- Využíváno k výzkumným účelům / jako rezerva

IP adresace – neveřejné rozsahy

Private Subnet

- Nedochází k jejich routování
- Využíváno v interní síti (firmy, domácnosti)
- Za pomocí NATu je možno přistoupit k veřejné IP, potažmo do internetu

síť	adresa sítě	broadcast adresa	adresy hostů
10.0.0.0/8	10.0.0.0	10.255.255.255	10.0.0.1 - 10.255.255.254
192.168.0.0/16	192.168.0.0	192.168.255.255	192.168.0.1 - 192.168.255.254
172.16.0.0/12	172.16.0.0	172.31.255.255	172.16.0.1 - 172.31.255.254

IP adresace – neveřejné rozsahy

Localhost Loopback Address

 Lokální adresy pro dané zařízení (např. pro testování webu), též testovací adresy

Zeroconf Address

 Využívá Microsoft pro automatickou konfiguraci sítě v rámci pár PC

síť	adresa sítě	broadcast adresa	jméno
127.0.0.0/8	127.0.0.0	127.255.255.255	Localhost Loopback Addresses
169.254.0.0 /16	169.254.0.0	169.254.255.255	Zeroconf Address

IP adresace – výpočty

- Jak zjistit IP sítě?
 - · Logickým součinem IP adresy hosta a jeho masky
 - Př: Zjistěte IP sítě z 10.217.123.7/20
 - 10.217.112.0
- Jak zjistit broadcast adresu subnetu?
 - Logickým součtem IP adresy hosta a inverzní masky (tzv. wildcard mask)
 - Př: Zjistěte broadcast (oběžník) pro 10.217.123.7/20
 - 10.217.127.255

IP adresace - výpočty

- Počet hostů (hostitelů) v síti
 - 2 počet nemaskovaných bitů (nul) 2
 - Proč se odečítá dvojka?
 - Adresa podsítě a všesměrová adresa
- Počet podsítí (subnetů)
 - 2 počet maskovaných bitů (jedniček) _ 2
 - · Dvojka je odečtena z důvodů podsítě samých 0, resp. 1
 - Starší způsob (RFC 950), r. 1985
- Počet podsítí (subnetů)
 - 2 počet maskovaných bitů (jedniček)
 - Možno využít i samých nul nebo jedniček pro podsítě
 - Nový způsob (RFC 1812), r. 1995

IP adresace – výpočty

- Velikost bloku (číslo inkrementu)
 - 256 maska podsítě
 - Př.: Jak velký blok odpovídá prefixu/26?
 - Velikost bloku: 256 192 = 64
- Platné podsítě
 - Násobky velikosti bloku od nuly do dosažení masky
 - Př.: Jaké jsou platné podsítě předchozího příkladu?
 - Platné podsítě: 0, 64, 128, 192

IP adresace – výpočty

- Jaká je všesměrová adresa podsítě?
 - Všesměrová adresa je vždy určena číslem, které předchází následující síti
 - Př.: Jaké jsou všesměrové adresy podsítí z předchozího příkladu?
 - .63, .127, .191, .255
- Jaké jsou platné hostitelské adresy?
 - Jsou dány čísly mezi podsítěmi nutno však vynechat sekvence samých nul a jedniček
 - Jedná se tedy o čísla nacházející se mezi IP sítě a Broadcastem dané sítě

IP adresace - rozdělení na podsítě

- Možnost rozdělit větší síť na několik nezávislých celků
- Vhodnější rozdělení síť ového provozu
- Nemožnost využít všech IP adres pro hosty
 - Určité adresy není možno využít
 - IP sítě
 - Broadcast
- Protokoly pracující pouze s třídním adresováním:
 - RIPv1
 - IGRP

- Rozdělte síť 192.168.10.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /25
 - · Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.128

Adresa podsítě	
1. host	
Poslední host	
Broadcast	

- Rozdělte síť 192.168.10.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /25
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.128

Adresa podsítě	192.168.10.0	192.168.10.128
1. host		
Poslední host		
Broadcast		

- Rozdělte síť 192.168.10.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /25
 - · Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.128

Adresa podsítě	192.168.10.0	192.168.10.128
1. host	192.168.10.1	192.168.10.129
Poslední host	192.168.10.126	192.168.10.254
Broadcast	192.168.10.127	192.168.10.255

- Rozdělte síť 192.168.13.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /26
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.192

Adresa podsítě		
1. host		
Poslední host		
Broadcast		

- Rozdělte síť 192.168.13.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /26
 - · Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.192

Adresa podsítě	192.168.13.0	192.168.13.	192.168.13.	192.168.13.
1. host				
Poslední host				
Broadcast				

- Rozdělte síť 192.168.13.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /26
 - · Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.192

Adresa podsítě	192.168.13.0	192.168.13.64	192.168.13.128	192.168.13.192
1. host	.1	.65	.129	.193
Poslední host	.62	.126	.190	.254
Broadcast	.63	.127	.191	.255

- Rozdělte síť 192.168.121.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /27
 - · Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.224

Adresa podsítě				
1. host				
Poslední host				
Broadcast				

- Rozdělte síť 192.168.121.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /27
 - · Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.224

Adresa podsítě	.0	.32			
1. host					
Poslední host					
Broadcast					

- Rozdělte síť 192.168.121.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /27
 - · Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.224

Adresa podsítě	.0	.32	.64	.96	.128	.160	.192	.224
1. host	.1							
Poslední host	.30							
Broadcast	.31							

- Rozdělte síť 192.168.121.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /27
 - · Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.224

Adresa podsítě	.0	.32	.64	.96	.128	.160	.192	.224
1. host	.1	.33	.65	.97	.129	.161	.193	.225
Poslední host	.30	.62	.94	.126	.158	.190	.222	.254
Broadcast	.31	.63	.95	.127	.159	.191	.223	.255

- Rozdělte síť 192.168.113.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /28
 - · Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.240

Adresa podsítě								
1. host								
Poslední host								
Broadcast								

- Rozdělte síť 192.168.113.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /28
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.240

Adresa podsítě	.0	.16	.32	.48	.64	.80	.96	.112	.128	.144	.160	.176	.192	.208	.224	.240
1. host																
Poslední host																
Broadcast																

- Rozdělte síť 192.168.113.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem /28
 - · Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.240

Adresa podsítě	.0	.16	.32	.48	.64	.80	.96	.112	.128	.144	.160	.176	.192	.208	.224	.240
1. host	.1	.17	.33	.49	.65	.81	.97	.113	.129	.145	.161	.177	.193	.209	.225	.241
Poslední host	.14	.30	.46	.62	.78	.94	.110	.126	.142	.158	.174	.190	.206	.222	.238	.254
Broadcast	.15	.31	.47	.63	.79	.95	.111	.127	.143	.159	.175	.191	.207	.223	.239	.255

IP adresace - CIDR

Maska podsítě	CIDR Hodnota
255.0.0.0	/8
	/9

Maska podsítě	CIDR Hodnota
255.255.248.0	/21
	/22

IP adresace - CIDR

Maska podsítě	CIDR Hodnota
255.0.0.0	/8
255.128.0.0	/9
255.192.0.0	/10
255.224.0.0	/11
255.240.0.0	/12
255.248.0.0	/13
255.252.0.0	/14
255.254.0.0	/15
255.255.0.0	/16
255.255.128.0	/17
255.255.192.0	/18
255.255.224.0	/19
255.255.240.0	/20

Maska podsítě	CIDR Hodnota
255.255.248.0	/21
255.255.252.0	/22
255.255.254.0	/23
255.255.255.0	/24
255.255.255.128	/25
255.255.255.192	/26
255.255.255.224	/27
255.255.255.240	/28
255.255.255.248	/29
255.255.255.252	/30
255.255.255.254	/31
255.255.255	/32

*Poslední 2 masky nelze použít, jelikož musí zůstat alespoň 2 hostitelské bity k přiřazení IP adres hostitelům.

- Rozdělte síť 172.16.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/18
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.192.0

Adresa podsítě		
1. host		
Poslední host		
Broadcast		

- Rozdělte síť 172.16.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/18
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.192.0

Adresa podsítě	172.16.0.0	172.16.64.0	172.16.128.0	172.16.192.0
1. host				
Poslední host				
Broadcast				

- Rozdělte síť 172.16.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/18
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.192.0

Adresa podsítě	172.16.0.0	172.16.64.0	172.16.128.0	172.16.192.0
1. host	172.16.0.1			
Poslední host	172.16.63.254			
Broadcast	172.16.63.255			

- Rozdělte síť 172.16.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/18
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.192.0

Adresa podsítě	172.16.0.0	172.16.64.0	172.16.128.0	172.16.192.0
1. host	172.16.0.1	172.16.64.1	172.16.128.1	172.16.192.1
Poslední host	172.16.63.254	172.16.127.254	172.16.191.254	172.16.255.254
Broadcast	172.16.63.255	172.16.127.255	172.16.191.255	172.16.255.255

- Rozdělte síť 172.16.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/20
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.240.0

Adresa podsítě			
1. host			
Poslední host			
Broadcast			

- Rozdělte síť 172.16.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/20
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.240.0

Adresa podsítě	.0.0	.16.0	 .224.0	.240.0
1. host	.0.1	.16.1	 .224.1	.240.1
Poslední host	.15.254	.31.254	 .239.254	.255.254
Broadcast	.15.255	.31.255	 .239.255	.255.255

- Rozdělte síť 172.16.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/24
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.0

Adresa podsítě			
1. host			
Poslední host			
Broadcast			

- Rozdělte síť 172.16.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/24
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.255.0

Adresa podsítě	.0.0	.1.0	 .254.0	.255.0
1. host	.0.1	.1.1	 .254.1	.255.1
Poslední host	.0.254	.1.254	 .254.254	.255.254
Broadcast	.0.255	.1.255	 .254.255	.255.255

- Rozdělte síť 10.0.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/20
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.240.0

Adresa podsítě			
1. host			
Poslední host			
Broadcast			

- Rozdělte síť 10.0.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/20
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.240.0

Adresa podsítě	10.0.0.0	10.0.16.0	 10.0.224.0	10.0.240.0
1. host	10.0.0.1	10.0.16.1	 10.0.224.1	10.0.240.1
Poslední host	10.0.15.254	10.0.31.254	 10.0.239.254	10.0.255.254
Broadcast	10.0.15.255	10.0.31.255	 10.0.239.255	10.0.255.255

- Rozdělte síť 10.0.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/16
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.0.0

Adresa podsítě			
1. host			
Poslední host			
Broadcast			

- Rozdělte síť 10.0.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/16
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.0.0

Adresa podsítě	10.0.0.0	10.1.0.0		
1. host				
Poslední host				
Broadcast				

- Rozdělte síť 10.0.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/16
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.0.0

Adresa podsítě	10.0.0.0	10.1.0.0	 10.254.0.0	10.255.0.0
1. host	10.0.0.1	10.1.0.1		
Poslední host	10.0.255.254	10.1.255.254		
Broadcast	10.0.255.255	10.1.255.255		

- Rozdělte síť 10.0.0.0 na platné podsítě s využitím masky s prefixem/16
 - Kolik je možno vytvořit platných podsítí a jaké to jsou?
 - Jak velké budou podsítě kolik bude hostů?
 - Jaká je maska?
 - 255.255.0.0

Adresa podsítě	10.0.0.0	10.1.0.0	 10.254.0.0	10.255.0.0
1. host	10.0.0.1	10.1.0.1	 10.254.0.1	10.255.0.1
Poslední host	10.0.255.254	10.1.255.254	 10.254.255.254	10.255.255.254
Broadcast	10.0.255.255	10.1.255.255	 10.254.255.255	10.255.255.255

KONEC

Zdroje

CCNA-Vykovy-pruvodce-pripravou-nazkousku-640-802 [ISBN 978-80-251-2359-1]

https://www.samuraj-cz.com/clanek/tcpip-adresy-masky-subnety-a-vypocty/ [18. 12. 2018]